

ROSE TREMAIN

RENK

♥
CAN

ROMAN

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
İRFAN SEYREK

Rose Tremain
RENK

Can Yayınları: 1717
Çağdaş Dünya Edebiyatı: 688

The Colour, Rose Tremain

© Rose Tremain, 2003

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2005

Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

1. basım: Mart 2008

Yayına Hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Hayriye Kaymaz
Düzeltili: Fulya Tükel
Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Basımevi

ISBN 978-975-07-0924-1

Çağdaş Avrupalı Kadın Yazarlar / *Contemporary European Women Authors*

Avrupa Birliği Kültür Programı'nın (2007-2013) desteğiyle yayınlanmıştır.
Published with the support of the Culture Programme (2007-2013) of the European Union.

Bu proje Avrupa Komisyonu'nun mali desteğiyle yürütülmektedir. Yayında yansıtılan görüşler sadece yazara aittir. Komisyon bu görüşlerden ve kitapta yer alan bilgilerin herhangi bir kullanımından sorumlu tutulamaz.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Rose Tremain
RENK

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
İRFAN SEYREK

CAN YAYINLARI

Rose Tremain, 1943 yılında Londra'da doğdu. Öğrenimini Sorbonne'da ve Doğu Anglia Üniversitesi'nde tamamladı. Aynı üniversitede yaratıcı yazarlık dersleri verdi. İlk romanı *Sadler's Birthday* (Sadler'in Doğumgünü) 1976'da yayınlanan, 1983 yılında "En İyi Genç İngiliz Romancıları" listesinde yer alan, kitapları on dört dile çevrilen Tremain, *Sacred Country* (Kutsal Ülke) kitabıyla James Tate Black Ödülü'nü ve Femina Etranger Ödülü'nü, *Restoration* (Restorasyon) ile Booker adaylığının yanı sıra Sunday Express Yılın Kitabı Ödülü'nü ve Angel Edebiyat Ödülü'nü, *The Colonel's Daughter* (Albayın Kızı) ile Dylan Thomas Öykü Ödülü'nü, *Temporary Shelter* (Geçici Korunak) adlı radyo oyunuyla Giles Cooper Ödülü'nü ve *The Swimming Pool Season* (Yüzme Havuzu Mevsimi) ile Angel Ödülü'nü, yakında Can Yayınları arasında çıkacak olan *Music and Silence* (Müzik ve Sessizlik) ile Whitebread Roman Ödülü'nü kazandı. Tremain, 2007 yılında da İngiliz İmparatorluk Nişanı ile ödüllendirildi. Yazarın Türkçe'ye ilk çevrilen yapıtı *Valentina'ya Sevmek* de Can Yayınları tarafından yayımlandı.

İrfan Seyrek, 1947 yılında İzmit'te doğdu. Öğrenimini İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde yaptıktan sonra 1976-1985 yılları arasında Marmara Üniversitesi'nde İngilizce ve çeviri öğretmeni olarak görev yaptı. Aynı görevi 1986'dan bu yana Yıldız Teknik Üniversitesi'nde sürdürüyor. Çevirmen olarak Robert Thurman'ın *Tibet'in Mücevher Ağacı* ile Can Yayınları tarafından yayınlanan Toni Morrison'un *En Mavi Göz*, Bret Easton Ellis'in *Sıfırdan Az*, Marianne Wiggins'in *John Dollar* adlı kitaplarını Türkçe'ye kazandırdı.

*Domino grubuna,
tüm sevgilerimle*

*Altın arama bir toplumun düzenini bozar, ahlâk
çöküntüsü yaratır, insanı daha akıllıca girişimlerden
alıkoyar ve Çin'in sefil bölgelerinden akacak
olumsuz bir göç olayına destek olur.*

Lyttelton Times, Yeni Zelanda, 1861

Altından başka bir şey düşünmez olduk.

West Coast Times, Yeni Zelanda, 1866

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Kerpiç Ev, 1864	15
Şirin'in Paltosu	35
Orchard Çiftliği	50
Çin'den Gelen Çay Kutusu	69
Beyaz Taşlar Arasında	83
Salamura	103
Olta İpi	120
Pazarlıklar	135
D'Erlanger Oteli	146

İKİNCİ BÖLÜM

Plaka	163
Derli Toplu Bir Oda	177
Yırtık Tablo	188
Ölü Çalışma	201
Taramakau Yolu	215
Bir Erkeğin Değerli Ön Adı	226
Beyaz Solucan	241
Yerin Altındaki Orman	254
Uzaklık	270

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Düşüşe Doğru	283
Düşlerin Gücü.....	295
İki Dünya Arasında	309
Taşkın	321
Çan Kuşunun Ötüşü	332
Dört Dönümlük Arazi	346
Paak Mei'nin Kahkahası.....	357
Ahşap Evler	368
TEŞEKKÜRLER.....	381

BİRİNCİ BÖLÜM

Kerpiç Ev, 1864

I

En soğuk rüzgârlar güneyden gelirdi ve Kerpiç Ev de bu esintiler yönünde yapılmıştı.

Joseph Blackstone gece yattığı yerde uyumamıştı. Evi sökerek vadinin aşağılarında, korunaklı başka bir yere yeniden kursa nasıl olur diye düşünüp duruyordu. Kafasında sökmüşü evi.

Evi kafasında, küçük bir tepenin ardına yeniden kurmuştu. Ama ne bir şey söylüyor ne de yapıyordu. Günler, haftalar geçti, kış geldi ve Kerpiç Ev, yıkıcı esintiler yolunda yerli yerinde duruyordu.

İlk kışlarıydı. Çizmelerinin altındaki toprak griydi. Sarı çimen toprakları yağın dolunun etkisiyle çalı görünümündeydi. Öğleden sonrasının mor bulutları yoğun bir kar yağışını haber veriyordu.

Joseph'in annesi Lilian, tahta masada, odanın serinliğine karşı başında bonesiyle oturmuş, bir porselen nesneyi onarmaktaydı. İngiltere'den getirilirken yolda kırılmıştı. Lilian Blackstone, onun, kişisel eşyanın değerini bilme-
yenlerin umursamazlığı nedeniyle, özensiz ve beceriksiz yükleme boşaltma sırasında kırıldığını söylüyordu. Joseph annesine kibarca, hem dünyanın öteki ucuna –en uzak arka yüzüne– yolculuk yapayım hem de bir şey kırılmasın diyemezsiniz, diyordu. Lilian, “Bir şey,” diye parla-

dı. “Ama bu herhangi bir şeyden çok daha önemli,” dedi.

Lilian’ın öfkeli sesi Joseph’i ürküttü. Annesini bir tür ürpertiyle izledi. Sıradan nesnelere biçimini anımsama güçlüğü çeken bir kişi gibi, o porselen nesnenin açmazına girmişti. Kırık parçaları, bir sözcük oluşturmaya direnen harfler gibi, evirip çeviriyordu. Hangi parçanın nereye uyduğunu arada bir olsa da, anlıyor ve onu tutkallıyordu. Sonra parçayı, tutkulu ve gereksiz bir çabayla yerine otur- tunca, Lilian Blackstone’un dağarcığındaki tek Fransızca sözcük olan, “wulla” diye telaffuz ettiği *voilà* sözcüğü bir dua okurcasına ya da sessizce ağzından dökülüyordu. Tüm olanlara baktığında Joseph’in çıkardığı sonuç, zaten bildi- ği bir şeyin onaylanmasıydı: Annesini buraya, Yeni Zelan- da’ya getirmekle, daha önce hep olduğu gibi, yine hata yapmıştı. Yaşamı boyunca onu mutlu etmeye çalışmıştı – ya da kendisine öyle geliyordu–, ama onu yeterince mutlu ettiği tek bir gün anımsamıyordu.

Ancak şimdi bir karısı vardı.

Uzun boyluydu, saçları kahverengiydi. Adı Harriet Salt idi. Lilian Blackstone onun için, “Kendini iyi taşıyor,” der, Joseph de bu saptamayı doğru, hatta Lilian’ın düşü- nebildiğinden de daha önemli bulurdu.

Joseph, isteksiz yanan ateşin başında diz çökmekte olan yeni karısına hayranlıkla baktı. Tüm yüreğinin ansızın sevecenlik ve gönül borcu duygularıyla dolduğunu duyumsadı. Dışarıda uğuldayan esintiyle, içerde, üçünün de almak zorunda oldukları güçlü bir ilacı andıran tutkal kokusuyla bu Kerpiç Ev’de, bu soğuk ve dumanlı odada bile karısının “kendini iyi taşıyarak”, sabırlı, sakin, körük- le uğraşmasını izliyordu. Joseph kalkıp yanına giderek, kollarını Harriet’e dolamayı, saçlarını eline alarak bir topuz yapmayı arzuladı. Omzuna başını yaslayarak ona hiçbir zaman söyleyemeyeceği bir şeyi –hayatını kırtar- mış olduğunu– söylemek istiyordu.

Christchurch'e gelişlerinden sonra, Joseph, Kerpic Ev'in yapımında kullanılacak malzeme alımını yönetmiş, yardımcı adamlar tutmuş, teneke levhaları, çam keresteleri, çivi torbalarını, branda bezi balyalarını çekmek için atlar, kızaklar satın almış ve sonra kuzeybatıya, Okuku Nehri yönüne gitmek üzere yola çıkmaya hazırlanmıştı.

Harriet yeni kocasından kendisini de götürmesini istiyordu. Daha önce asla yakınıp yakarmamış olan, kendini o kadar iyi taşıyan bir kişi olarak kocasına sarılarak yalvarmıştı. Ama alışılmamış ve tuhaf şeylerin özlemini çeken bir kadındı. Çocukluğunda, düşlerinde ya da gökyüzünün görkemli karanlığında, tüm bildiklerinin dışında bir yerde uzanan yabancı bir dünyanın kendisini beklediğini sezerdi. Penceresi, kapısı, bacasıyla, taş topraktan başını sokabileceği bir ev yapabilme düşüncesi onu heyecandırırdu. Hiç yoktan böyle bir ev oluşturmak isterdi. Kerpic yapmak için çamurla kestiği samanın nasıl kıvamında karıştırılacağını bilmek isterdi. Her tarakta bezi olsun isterdi. Ne kadar süreceği önemli değildi. Yaz sıcağında cildi yansa da onun için sorun yoktu. Çocukken öğrenmek zorunda olduğu hiçbir şey sorun olmazdı. On iki yıl çocuk bakıcılığı yapmıştı. Şimdi ise, bir okyanusu aşmış, yeni bir yerdeydi, ancak daha da ileriye, yabancı yerlere gitmek dileğindedeydi. Joseph Blackstone ona sevecenlikle baktı. Yolculuklarının ikinci aşamasına ne kadar büyük bir coşkuyla başlamak istiyordu Harriet, ama her zaman olduğu gibi, düşünülmesi gereken Lilian vardı. Sunduğu seçenekler her zamanki gibi basit değildi.

"Harriet, üzgünüm, ama Christchurch'de kalman gerekiyor," dedi. "Yeni Zelanda yaşamına alışması için Lilian'a yardım konusunda sana güveniyorum. Onun için bir koro topluluğu bulmak gerekiyor."

Harriet, derli toplu odalarını kiraladıkları Bayan Dinsdale'in yardımıyla Lilian'ın kendisine bir koro topluluğu bulabileceğini öne sürdü. "O zaman, artık bana gerek duymaz, şarkılarını da benim sesimle söyleyecek değil ya!" dedi.

“Burada her şey bize yabancı, bu yeni dünyanın almış üç yaşında bir kadına ne kadar zor geldiğini anlayamazsın,” dedi Joseph.

Harriet, “Odalar yabancı değil,” diye ısrar etti. “Leğen ve su kabı da, annenin Norfolk’tayken yatağının altında bulundurduğu kap ile nerdeyse aynı...”

“Pencerenin ötesinde farklı kuşlar ötüyor.”

“Ah, ama ötenler yine de *kuş*, maymun değil.”

“Burada ışık da başka.”

“Daha parlak. Ama parlaklık sınırları içinde, yine de. Ona zarar vermez.”

Bu söyleşi sürdükçe sürdü. Söyleşi değil bir savaştı, küçük bir savaş. İlk savaşlarıydı, ancak Harriet yitirmiş olsa da hiç unutulmayacak bir savaş. Joseph donuk sarı düzlüklere doğru yürüyüşe çıktığı sabah, Harriet ikisi de kendisinin ne kadar öfkeli olduğunu görmesinler diye ondan ve Lilian’dan uzak durdu.

Kaldıkları odalara tahta merdivenlerden koşarak çıktı, yeşil boyalı salona girerek kapıyı kapadı. Açık pencerenin önünde durdu, sarı toprağın kokusunu soludu. Bir kuş ya da balina –kendi hedefine ulaşmak için, insan davranışlarından ve unutkanlığından sıyrılabilen bir yaratık– olma özlemi çekiyordu. Otuz dört yıllık yaşamında, asla yargılanmamış veya sabrı taşırılmamış, toplumun onun için koyduğu sınırların dışına da çıkmamıştı. Ama şimdi, bir kez daha ikinci plana atılmıştı. Evlerini boş düzlükler üzerinde yoktan var edecek olan, yıldızlar altında bir ateş yakarak uzak yabancı alanların sesini duyacak olan Joseph olacaktı. Esnedi. Düzenli salonda öfkesinin giderek azalarak derin, felç edici bir can sıkıntısına dönüştüğünü duyumsuyordu.

ROSE TREMAIN

RENK

ROMAN

Joseph ve Harriet Blackstone, 1860'lı yıllarda yeni bir yaşama başlamak ve zengin olmak için İngiltere'den Yeni Zelanda'ya göç ederler. Ancak ülkenin acımasız koşulları daha başından karşılımları büyük zorluklar çıkarır. Joseph sonunda altın bulduğunda, yerin altında kendisini bekleyen daha büyük zenginliklerin tutkusuna kapılır. Ailesini ve çiftliğini terk ederek yeni altın yataklarının peşine düşer...

"Renk", 19. yüzyılın ikinci yarısında Yeni Zelanda'ya altın aramaya gidenlerin bu sarı madene verdikleri ad. **Rose Tremain** de, **Renk** adını verdiği bu romanında, altın arayanların serüvenini anlatırken, yitip giden aşkları, düş kırıklıklarını, saplantıya dönüşen özlemleri dile getiriyor. Usta kalemiyle, Jane Campion'ın unutulmaz filmi *Piano*'daki kadar çarpıcı bir atmosfer yaratıyor. Bu duyarlıklı serüven öyküsünü okurken, mutluluğun ne özveriler gerektirdiğini keşfedeceksiniz.

KAPAK RESMİ: ROBERT GUBBINS

ISBN 978-975-07-0924-1

9 789750 709241

<http://www.canyayinlari.com>